RÅDETS AFGØRELSE (FUSP) 2019/1672

af 4. oktober 2019

om en EU-aktion til støtte for De Forenede Nationers verificerings- og inspektionsmekanisme i Yemen

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 28, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 27. december 2017 fremsatte FN's Projektkontor (UNOPS) et forslag med henblik på at styrke og udvide aktiviteterne for De Forenede Nationers verificerings- og inspektionsmekanisme (UNVIM) for yderligere en periode på et år indtil marts 2019, specielt ved yderligere at fremskynde klareringsprocessen for kommercielle transporter og øge UNVIM's evne til at deployere yderligere personel og ressourcer i de pågældende havne.

(2) Den 3. april 2017 og den 25. juni 2018 vedtog Rådet konklusioner, hvori det mindede om betydningen af at sikre effektiv og rettidig behandling for kommerciel skibsfart i havnene i Det Røde hav, herunder brændstof, udtrykte sin fulde støtte til fortsættelse af UNVIM og til fuld og uhindret gennemførelse af dens mandat. Desuden anførte Rådet i disse konklusioner, at det ville overveje at styrke UNVIM.

(3) På grundlag af en anmodning fra UNVIM, vedtog Rådet den 18. september 2018 afgørelse (FUSP) 2018/1249 ([1]). Den tekniske gennemførelse af afgørelse (FUSP) 2018/1249 blev overladt til UNOPS, og havde til formål at sætte UNVIM i stand til fortsat at udføre sine opgaver for så vidt angår overvågning og inspektioner i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution (UNSCR) 2216 (2015).

(4) Den 13. december 2018 underskrev parterne i konflikten i Yemen Stockholmaftalen, hvis bestemmelser blev godkendt i UNSCR 2451 (2018) og 2452 (2019). Den 18. februar 2019 vedtog Rådet konklusioner, hvori det udtrykte tilfredshed med vedtagelsen af Stockholmaftalen samt den enstemmige vedtagelse af UNSCR 2451 (2018) og 2452 (2019). Rådet gentog sin opfordring til alle parter om at lette leveringen af kommercielle forsyninger, herunder brændstof, og mindede om, at havnen Hodeidahs funktion sammen med havnene Saleef og Ras Issa er af afgørende betydning for millioner af yemenitters overlevelse. Rådet mindede om sin støtte til UNVIM for at sikre, at handelsvarer fortsat kommer ind i Yemen, under fuld overholdelse af alle relevante UNSCR'er.

(5) Den 24. juni 2019 forelagde UNVIM endnu et forslag for donorer med henblik på udvidede operationer, navnlig med hensyn til gennemførelsen af Stockholmaftalen. Ifølge forslaget skulle UNVIM's operationer udvides fra oktober 2019 til september 2020.

(6) Unionen bør forny sin støtte til UNVIM med henblik på gennemførelsen af UNVIM's mandat.

(7) Tilsynet med, at Unionens finansielle bidrag anvendes korrekt, bør overlades til Kommissionen —

([1]) Rådets afgørelse (FUSP) 2018/1249 af 18. september 2018 om en EU-aktion til støtte for De Forenede Nationers verificerings- og inspektionsmekanisme i Yemen (EUT L 235 af 19.9.2018, s. 14).

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Unionen fornyer sin støtte til UNVIM med henblik på at gennemføre UNVIM's mandat, som angivet i de relevante UNSCR'er, navnlig UNSCR 2216 (2015), 2451 (2018) og 2452 (2019). Denne støtte har det overordnede mål at bidrage til at genoprette en uhindret fri strøm af handelsvarer til Yemen ved at tilvejebringe en gennemsigtig og effektiv klareringsproces for kommercielle transporter med kurs mod havne i Yemen, der ikke er under Yemens regerings kontrol, og at styrke UNVIM's rolle med hensyn til at gennemføre bestemmelserne i Stockholmaftalen.

2. Projektets specifikke mål er:

— at øge strømmen af handelsgods til Yemen ved at fremskynde klareringsprocessen for kommercielle transporter yderligere og fremme rederiernes tillid for så vidt angår adgang til havnene Hodeidah, Saleef og Ras Issa, såfremt disse havne åbner op for kommerciel skibsfart

— at styrke UNVIM's evne til at deployere i havnene i Hodeidah, Saleef og Ras Issa, som angivet i Stockholmaftalen og i de relevante UNSCR'er.

3. Unionen bidrager gennem denne afgørelse til omkostningerne ved styrkelse af UNVIM og derved til at opfylde den yemenitiske befolknings behov som led i en bredere humanitær strategi.

Bilaget indeholder en udførlig beskrivelse af projektets aktiviteter.

Artikel 2

1. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (»den højtstående repræsentant«) er ansvarlig for gennemførelsen af denne afgørelse.

2. Den tekniske gennemførelse af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 1, overlades til UNOPS. Det udfører denne opgave under den højtstående repræsentants ansvar. Med henblik herpå indgår den højtstående repræsentant de nødvendige ordninger med UNOPS.

Artikel 3

1. Det finansielle referencebeløb for gennemførelsen af det projekt, der er omhandlet i artikel 1 er på 4 458 333 EUR.

2. De udgifter, der finansieres med det beløb, som er anført i stk. 1, forvaltes i overensstemmelse med de procedurer og regler, der gælder for Unionens budget.

3. Kommissionen fører tilsyn med, at de udgifter, der finansieres med det beløb, som er anført i stk. 1, forvaltes korrekt. Med henblik herpå indgår den en bidragsaftale med UNOPS. Det skal fremgå af bidragsaftalen, at UNOPS sikrer, at Unionens bidrag bliver synligt.

4. Kommissionen bestræber sig på at indgå den bidragsaftale, der er omhandlet i stk. 3, snarest muligt efter vedtagelsen af nærværende afgørelse. Den underretter Rådet om eventuelle vanskeligheder i forbindelse med denne proces og om datoen for indgåelse af bidragsaftalen.

Artikel 4

1. Den højtstående repræsentant aflægger rapport til Rådet om gennemførelsen af denne afgørelse på grundlag af regelmæssige rapporter udarbejdet af UNVIM, herunder på de månedlige møder i UNVIM's styringskomité. Disse rapporter danner grundlag for Rådets evaluering.

2. Kommissionen giver Rådet oplysninger om de finansielle aspekter af gennemførelsen af det projekt, der er omhandlet i artikel 1.

Artikel 5

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Denne afgørelse finder anvendelse fra den 1. oktober 2019.

Denne afgørelse udløber 12 måneder efter datoen for indgåelse af den bidragsaftale mellem Kommissionen og UNOPS, der er omhandlet i artikel 3, stk. 3.

Udfærdiget i Strasbourg, den 4. oktober 2019.

På Rådets vegne
K. MIKKONEN
Formand

BILAG

1. Baggrund

Krigen i Yemen har ført til den alvorligste humanitære krise i verden. Mere end 24 millioner mennesker er afhængige af en form for støtte, er antallet af yemenitter, der er akut ramt af fødevaremangel, fortsat stigende. FN brødføder i øjeblikket over 10 mio. mennesker hver måned i sin største operation nogensinde. Det internationale samfund blev i 2019 anmodet om at bidrage med 4,2 mia. USD i humanitær bistand, den største appel om bistand i verden.

I denne forbindelse er det stadig afgørende, at handelsvarer fortsat flyder ind i landet. FN har løbende opfordret parterne i konflikten til at sikre en uhindret strøm af handelsvarer, herunder brændstof, til Yemen. Operationaliseringen af De Forenede Nationers verificerings- og inspektionsmekanisme (UNVIM) i 2016 havde til formål at lette denne strøm og genoplive landets økonomi i overensstemmelse med UNSCR 2216 (2015).

UNVIM har etableret sin hovedbase for operationer i Djibouti, med fire inspektører, fire hold med sprængstofhunde, 13 ledende/tekniske medarbejdere og op til syv udstationerede medarbejdere fra Det Forenede Kongerige. UNVIM er nu også til stede i Jeddah (to overvågningsmedarbejdere), i King Abdullah Port (to overvågningsmedarbejdere rekrutteres) og i Hodeidah (fem overvågningsmedarbejdere, hvoraf tre allerede er ansat). UNVIM er blevet anvendt til at styrke forholdet mellem FN (FN's Projektkontor (UNOPS)) og den saudiarabiskledede koalition samt Yemens regering. Der er blevet holdt flere møder med rederier i løbet af projektet med det formål at øge tilliden og forudsigeligheden for eksportører, der handler med Yemen.

Unionen besluttede at støtte UNVIM ved den 18. september 2018 at vedtage Rådets afgørelse (FUSP) 2018/1249. Dette fulgte efter gentagne opfordringer fra Unionen, der understregede betydningen af en effektiv og rettidig behandling for kommerciel skibsfart. Unionens støtte til UNVIM gennem en EU-stabiliseringsaktion baseret på artikel 28 i TEU gav Unionen mulighed for: at deltage i UNVIM's styringskomités månedlige møder, hvor Yemens regering og den saudiarabiskledede koalition også er repræsenteret, etablere et samarbejde med den saudiarabiskledede koalition og Yemens regering, uddybe koordinationen med andre donorer (navnlig Det Forenede Kongerige og De Forenede Stater) og øge Unionens synlighed med hensyn til dens støtte til den FN-ledede proces i Yemen.

Konfliktens parter undertegnede den 13. december 2018 Stockholmaftalen i FN-regi. De tilsluttede sig FN's ledende rolle med hensyn til at bistå Yemen Red Sea Ports Corporation med forvaltning og inspektioner i havnene i Hodeidah, Saleef og Ras Issa med henblik på at udvide UNVIM's overvågning i havnene i Hodeidah, Saleef og Ras Issa. UNVIM er derfor fortsat et vigtigt element i FN's særlige udsendings plan om at gennemføre bestemmelserne i Stockholmaftalen.

De fremskridt, der er gjort i denne henseende, er af FN's særlige udsendings kontor blevet anset for at være afgørende, inden de går over til politiske konsultationer mellem parterne. UNVIM indledte deployeringen af overvågningsmedarbejdere til havnen i Hodeidah den 25. februar 2019 og har haft drøftelser med havneforvaltningen med hensyn til etableringen af UNVIM's aktiviteter. Disse drøftelser har omfattet De Forenede Nationers mission til støtte for Hodeidahaftalen (UNMHA). UNVIM har nu behov for yderligere støtte til sine operationer samt til deployering til havnene i Det Røde Hav.

2. UNVIM's inspektions- og verificeringsproces

UNVIM's standardprocedurer finder i øjeblikket anvendelse på: i) alle fartøjer på over 100 metriske ton med kurs mod havne i Yemen, der ikke er under Yemens regerings kontrol, og på alle fartøjer, der transporterer handelsvarer indkøbt af kommercielle eller statslige enheder i Yemen med henblik på salg i Yemen, og ii) FN-medlemsstaternes bilaterale bistand, som ikke formidles gennem en FN-organisation, en FN-fond eller et FN-program eller en anerkendt international humanitær organisation.

Verificeringsprocessen begynder, når et rederi indgiver en onlineanmodning om klarering (»request for clearance«) på www.vimye.org, uploader de krævede dokumenter og indsender al den ønskede dokumentation til UNVIM. Inden for 48 timer gennemgår UNVIM dokumentationen og sender en meddelelse til eksterne partnere, f.eks. koalitionsstyrkernes celle for evakueringsoperationer og humanitære operationer (EHOC). UNVIM beslutter derefter, om det pågældende fartøj skal inspiceres eller ej, på grundlag af sin egen proces, herunder uoverensstemmelser i den modtagne dokumentation, ikkeoplyste havneanløb, mistænkelige fartøjsbevægelser, slukning af det automatiske identifikationssystem (AIS) i mere end fire timer og tilbagemeldinger, der er modtaget fra eksterne partnere. Fartøjsinspektioner foretages enten i havn i territorialfarvande eller til søs i internationale farvande.

Derefter udstedes eller nægtes (dvs. annulleres, afslås eller tilbagekaldes) en klareringsattest. Et klareret fartøjs bevægelser overvåges af UNVIM via AIS, herunder: passage til koalitionens venteområde, bevægelse fra venteområde til ankerområde og bevægelse fra ankerområde til fortøjningsplads med henblik på losning. UNVIM's sporing slutter, når det klarerede fartøj udsejler fra Yemens havne i Det Røde Hav, efter at fragten er losset, og det er sejlet fra havn. Under hele denne proces holder UNVIM intensiv kontakt med rederier og fartøjsførere (kaptajner) og spiller en afgørende rolle med hensyn til at behandle eventuelle problemer, som et fartøj måtte løbe ind i til søs, herunder kommunikation med EHOC og koalitionen. UNVIM's lettelse af hele klareringsprocessen og konsekvente kommunikation med rederierne er afgørende for at bevare internationale rederiers tillid og dermed for at sikre, at den kommercielle import til størstedelen af Yemens befolkning fortsætter trods den igangværende konflikt.

UNVIM har også forsøgt at berolige den internationale rederisektor på kvartalsvise møder med dens repræsentanter for at sikre, at dens vanskeligheder og udfordringer forstås og håndteres korrekt.

3. Overordnede mål

For at sikre, at UNVIM uhindret kan gennemføre sit mandat, er det overordnede mål med EU's stabiliseringsaktion at bidrage til at lette en uhindret strøm af handelsvarer til Yemen ved at tilvejebringe en gennemsigtig og effektiv klareringsproces for kommercielle transporter med kurs mod havne i Yemen, der ikke er under Yemens regerings kontrol. Det omfatter for øjeblikket, jf. Stockholmaftalen, deployering af UNVIM til havnene i Hodeidah, Saleef og Ras Issa i Det Røde Hav.

EU's stabiliseringsaktions specifikke mål er:

— at øge strømmen af handelsgods til Yemen ved at fremskynde klareringsprocessen for kommercielle transporter og genoprette rederiernes tillid

— at øge UNVIM's evne til at deployere personel og ressourcer i regionen, og navnlig i Hodeidah, Saleef og Ras Issa, jf. bestemmelserne i Stockholmaftalen.

Skulle UNVIM's mandat eller behov ændre sig på en måde, der sætter spørgsmålstegn ved projektets tilstrækkelighed eller relevans med hensyn til at nå ovennævnte mål, tages Unionens bidrag op til fornyet vurdering i overensstemmelse hermed.

4. Beskrivelse af aktiviteter

UNOPS vil være ansvarligt for projektets tekniske gennemførelse.

Aktivitet 1: forøgelse af antallet af UNVIM-medarbejdere.

Antallet af operationelle medarbejdere skal øges, i første omgang op til i alt ni med mulighed for yderligere at øge antallet af operationelle medarbejdere på et senere tidspunkt.

De ni operationelle medarbejdere vil være:

— syv UNVIM-medarbejdere, der skal deployeres til Hodeidah: en koordineringsmedarbejder, en feltsikkerhedsrådgiver, en overvågningsmedarbejder, en scanneroperatør, en protokol- og operationsassistent, en lokal sikkerhedsassistent og en administrativ assistent i Hodeidah

— to overvågningsmedarbejdere, hvoraf en skal deployeres til Saleef og en til Ras Issa. Denne kapacitetsforøgelse vil gøre det muligt for UNVIM effektivt at deployere i havnene i Det Røde Hav.

Desuden finansieres også administrativt støttepersonale (økonomiansvarlig, indkøbsansvarlig osv.), der er nødvendigt for gennemførelsen af EU-stabiliseringsaktionen.

Der er planlagt følgende aktiviteter:

— UNOPS vil ansætte de nye overvågningsmedarbejdere og inspektører og de yderligere medarbejdere i overensstemmelse med UNOPS' ansættelsesregler og -procedurer

— UNOPS vil forinden orientere EU-Udenrigstjenesten om alle stillinger, der opslås.

Tidslinje: hele projektets varighed.

Aktivitet 2: leje af en del af Djibouti havn og leje af et kontor i Sanaa. Unionen vil fortsat finansiere leje af havnefaciliteterne for at have et fast sted til at foretage inspektioner. Derudover vil Unionen betale lejen af kontoret i Sanaa, der tjener som midlertidig base for UNVIM's personale som forbindelse fra og til Hodeidah og Djibouti.

Tidslinje: hele projektets varighed.

Aktivitet 3: indkøb af yderligere inspektionsudstyr: UNVIM vil indkøbe yderligere inspektionsudstyr (f.eks. scannere), der er nødvendigt for at gennemføre EU-stabiliseringsaktionen. Det vil lette en rettidig inspektion af fartøjer i Djibouti havn og i internationale farvande.

Der er planlagt følgende aktiviteter:

— udarbejdelse af tekniske specifikationer, hvilket i øjeblikket er i gang

— i overensstemmelse med UNOPS' udbudsprocedurer iværksættelse af en international indkaldelse af tilbud vedrørende forsyninger og tildeling af kontrakt

— levering af udstyr og uddannelse af det relevante personel.

Tidslinje: de første fire måneder af projektets varighed. Ved projektets afslutning vil aktiverne blive afhændet i overensstemmelse med den kontrakt, der undertegnes med Europa-Kommissionen.

Aktivitet 4: opgradering af UNVIM's sikkerhed: Denne aktivitet skal sikre, at UNVIM's operationer i havnene i Det Røde Hav opfylder de relevante sikkerhedskrav og gør det muligt at udføre arbejdet i UNVIM korrekt.

Der er planlagt følgende aktiviteter:

— udarbejdelse af tekniske specifikationer, hvilket i øjeblikket er i gang

— i overensstemmelse med UNOPS' udbudsprocedurer iværksættelse af en international indkaldelse af tilbud vedrørende forsyninger og tildeling af kontrakt

— levering af udstyr og uddannelse af det relevante personel.

Tidslinje: de første fire måneder af projektets varighed. Ved projektets afslutning vil aktiverne blive afhændet i overensstemmelse med den kontrakt, der undertegnes med Europa-Kommissionen.

Aktivitet 5: projektgennemførelse. UNOPS vil føre tilsyn med programforvaltningen. Dette tilsyn skal omfatte fastsættelsen af milepæle, interne gennemgange, tilsyn med kontraktlige aftaler og finansiel forvaltning. De forventede aktiviteter omfatter:

— indkøb af eksterne tjenesteydelser eller en aftale om særlige tjenesteydelser vedrørende teknisk bistand til gennemførelse af projektet

— finansiel og kontraktlig forvaltning af tjenesteydelser, som UNOPS giver i underentreprise til tredjeparter.

Tidslinje: hele projektets varighed.

5. Forventede resultater

I forbindelse med intensiveringen af UNVIM's operationelle aktiviteter forventes følgende projektresultater:

— at hindre strømmen af ulovlige varer i at blive sejlet ind i Yemens havne i Det Røde Hav

— at fremme en fri strøm af handelsgods til Yemens havne i Det Røde Hav

— at bistå Yemen Red Sea Ports Corporation med forvaltningen og inspektioner af driften af havnene i Hodeidah, Saleef og Ras Issa

— at opbygge tillid i den internationale rederisektor ved at tilrettelægge en gennemsigtig og effektiv proces for indførsel af handelsvarer til Yemens havne i Det Røde Hav trods den igangværende konflikt

— at bistå Yemens regering med at dække befolkningens behov for almindelige dagligvarer, der ikke fuldt ud dækkes af humanitær bistand og lokale kilder.

6. Anslået varighed

Projektets planlagte varighed er 12 måneder. Der vil blive undertegnet en bidragsaftale mellem Kommissionen og UNOPS i overensstemmelse hermed.

7. Unionens synlighed

Den omstændighed, at UNOPS er ansvarligt for projektets tekniske gennemførelse, vil sikre en passende synlighed af Den Europæiske Unions finansielle støtte, f.eks. i rapporter, ved arrangementer eller på møder. EU's flag vil blive vist på al UNVIM-dokumentation. UNVIM/UNOPS vil sikre passende synlighed på alt udstyr, der indkøbes ved anvendelse af EU-midler, og som ikke er hjælpematerialer, herunder visning af EU-logoet. Hvis en sådan visning kan bringe UNOPS' privilegier og immuniteter eller sikkerheden for dets personale eller de endelige støttemodtagere i fare, vil der blive indgået hensigtsmæssige alternative ordninger.

8. EU-deltagelse i UNVIM's styringskomité

UNVIM's styringskomité består af Kongeriget Saudi-Arabien (repræsenteret af EHOC og forsvarsministeriet), De Forenede Arabiske Emirater, Yemens regering (repræsenteret af en UNVIM-forbindelsesofficer i Djibouti og en repræsentant for transportministeriet), UNOPS og FN's Kontor for Koordination af Humanitære Anliggender. Ligesom De Forenede Stater, deltager Nederlandene og Det Forenede Kongerige i møder med »observatørstatus« i deres egenskab af donorer til UNVIM, mens Unionen fortsat vil deltage i UNVIM's styringskomités månedlige møder.

9. Rapportering

UNVIM/UNOPS vil forelægge EU-Udenrigstjenesten en månedlig rapport for at evaluere fremskridtene hen imod fuldførelse af projektresultaterne. Disse rapporter vil blive delt med det relevante rådsorgan.

EU-Udenrigstjenesten vil aflægge rapport til det relevante rådsorgan om de månedlige møder i UNVIM's styringskomité.

UNVIM/UNOPS vil kvartalsvist rapportere direkte til det relevante rådsorgan i Bruxelles.

UNVIM/UNOPS vil forelægge en endelig beskrivende og finansiel rapport inden for seks måneder efter gennemførelsesperiodens afslutning.